

Jocs de xiquets de P. Brueghel el Viejo

TALLER DE JOCS

DOSSIER

Jocs
d'ahir
i avui

Vicent J. Gavara 689615804
María Ortega 620721884

vicentjgavaraperis@gmail.com
xiconiuteatre@gmail.com

<https://xiconiuteatre.wixsite.com/xiconiuteatre?lang=ca>

ÍNDEX

DOSSIER PÀG 3

NECESSITATS TÈCNIQUES PÀG 11

BIOGRAFIA PÀG 12

A què
jugaven les
xiquetes i
xiquets
d'altres
èpoques?

El joc forma part de la vida de l'ésser humà des que naixem. També els animals juguen, no ho oblidem.

En aquest taller farem un xicotet recorregut pel món dels jocs a través de diferents èpoques: des del món antic, amb les civilitzacions grega i romana, passant per l'Edat mitjana i l'època Moderna, fins a temps més recents, amb els jocs dels nostres iaies i iaies, mares i pares.

Amb jocs ja no tan habituals però sí coneguts, com les caniques, les bitles, la baldufa o el tres en ratlla, els xiquets i xiquetes descobriran que ja es divertien fa molts segles els més menuts.

DESENVOLUPAMENT DEL TALLER

Els jocs estaran repartits per tot l'espai, alguns sobre taules, uns altres en el sòl, depenent del tipus de joc, on els xiquets i també els adults, podran moure's lliurement entre els jocs. Els jocs més importants compten amb una fitxa didàctica on s'explica el joc a través de la Història. Els monitors podran ampliar la informació per a acostar els jocs tradicionals als xiquets d'avui, orientant sobre les regles del joc i al mateix temps animant l'activitat.

Es comptarà amb un espai segur on els més xicotets puguen jugar amb material concorde a la seua edat.
També es compta amb una zona de carpa on es realitzaran altres activitats lúdiques com el dibuix i diferents manualitats sempre amb una temàtica històrica.

TRES EN RATLLA O MARRO

Aquest joc té un predecessor en el Terni Lapilli (tres piedras) originari de l'Antiga Roma

EL JOC DE LA FERRADURA

Es jugava en temps passats tant en les cavallerisses, com en les ferreries i les forges. Avui dia a penes es practica, quedant limitada la seua presència en xicotetes poblacions i algunes festes populars.

BITLES

La modalitat que nosaltres portem és tradicional a zones de València, Aragó i Pirineus, en el qual s'utilitzen en comptes de boles unes maces de fusta.

PALO ARRASTRADO O LLANÇAMENT DE GARROT

El joc consisteix a llançar amb la punta del peu el garrot o el pal el més a prop possible de la línia dibuixada des d'una distància establida. Aquest joc és tradicional dels pastors aragonesos.

JOC DEL CÈRCOL

Aquest joc consisteix a fer rodar el cércol sobre el terra, impulsat amb l'ajuda d'una vareta denominada guia. El joc va nàixer en l'antiga Grècia i fou un joc molt popular a l'Europa de l'Edat Mitjana i fins al final de la II Guerra Mundial.

XANQUES

Les xanques no tenen un origen precís. El seu ús s'ha estès per tot el món. Les Xanques s'han convertit en un element de joc per als infants i també part d'espectacles circenses.

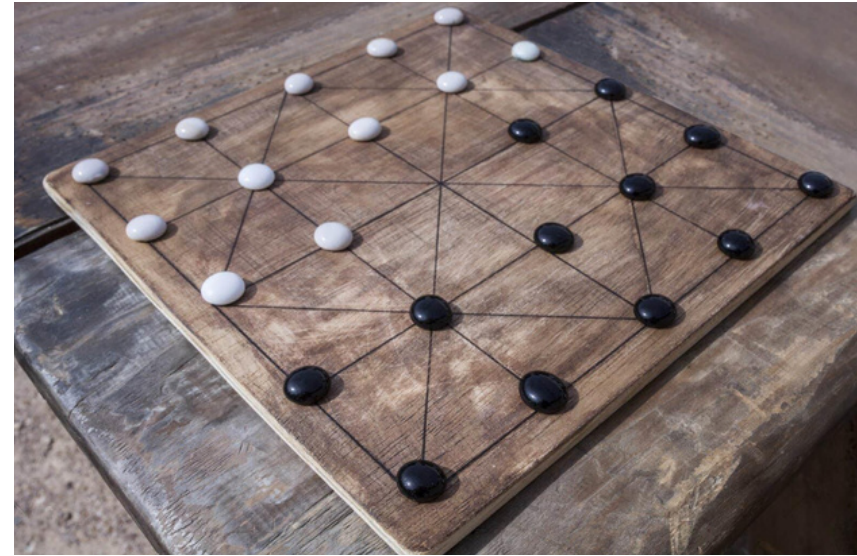
EL JOC DEL 15 O TAKEN

És un joc de lliscament de peces que presenten un determinat ordre inicial dins d'una capseta quadrada. Té el seu origen als Estats Units, en el segle XIX. dels anys 50 als 80 va ser un joc molt popular.

LES TABES

La taba es un os de la pota d'un corder. A Grècia i Roma s'utilitzava com element de joc tant per infants com per adults de totes les classes socials.

ALQUERQUE

Va ser un popular joc de taula a l'Europa medieval, considerat antecessor directe del joc de les dames, ja que comparteixen les mateixes regles de joc.

BALDULFA

És dels jocs més antics que es coneixen. Hi ha restes de baldufes datades l'any 4000 a. C. Ha sigut un dels jocs infantils més populars fins a finals del anys 80 de passat segle.

CREACIÓ DE MOSAICS

No és un joc tradicional per se, però és una forma divertida i lúdica per a acostar-se a l'Edat mitjana a través d'aquesta expressió artística caracteritzada per crear patrons repetitius que podem veure tant en sòls romans, com a parets bizantines i islàmiques i que va evolucionar fins al disseny de la vidrieres medievals.

ALTRES

Blocs de construcció per als més menuts, corda per a saltar, joc de la goma....

També en la zona de carpa on tenim una taula es posa un taller artístic on els xiquets tenen dibuixos per a acolorir amb motius medievals, cavallers, castells, vidrieres... I cada cert temps es fa algun taller específic, com construcció d'escuts, de pilotes de malabars, etc.

Tallers per a tota la família, on els més majors poden gaudir, recordar i ensenyar als més xicotets com es jugava en generacions anteriors, on la plaça es convertia en punt de trobada i gaudi comú.

NECESSITATS TÈCNIQUES

NECESSITATS D'ESPAI

AMPLE PER A DESENVOLUPAR ELS JOCS, SUPERFÍCIE PLANA I
SENSE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES

DURACIÓ

SESSIONS DE 3 HORES

MATERIALS APORTATS

JOCS DE FUSTA I MÉS MATERIAL ADDICIONAL PER A
DETERMINADES ACTIVITATS

TAULES

CARPES

SÒL ADEQUAT PER AL JOC DELS MÉS MENUTS

BIOGRAFIA (o qui som i què hem fet)

Després de l'experiència molt de temps actuant en diferents companyies i diferents formats teatrals, obres infantils i d'adults, espectacles de sala i de carrer, o animacions en mercats tradicionals de tot tipus, ens abellia fer altres coses i decidirem desenvolupar i portar endavant els nostres propis projectes. Érem dos persones amb recursos limitats i vam decidir crear muntatges a la mesura de les nostres possibilitats, ni massa grans ni massa costosos. També teníem clar, perquè ens abellia, que dedicariem una part d'eixes creacions als més menuts. El que va començar com una decisió motivada pel sentit comú i el gust de treballar amb la infància, va donar nom a la nostra companyia. I en el temps, veient com l'escassetat també ens va despertar l'enginy per trobar altres camins, eixa motivació inicial es va convertir en un ideal que ens complau i que seguim tant com podem. I així és com va nàixer Xiconiu Teatre. Nosaltres som Maria Ortega i Vicent J. Gavara.

El nostre primer muntatge sabíem quin seria perquè anàvem darrere d'ell feia temps. Va ser **El Banyistes**, teatre gestual en un xicotet homenatge a uns mestres de la pantomima com foren les còmics del cinema mut i eixa època de principis del segle passat. Tot acompanyat amb la banda sonora de la música d'aquells dies, ragtime, charleston, fox-trot... Una primera obra tant per als infants com per als més adults que podien recordar aquells films i als Chaplin, Keaton, Lloyd...

Si **Els Banyistes** es va concebre com una obra de teatre gestual, per a públic familiar i d'arreu del món, el nostre segon muntatge es podria dir que se'n va anar a les antípodes, seguint la idea que teníem de fer allò que ens abellira en cada moment i de no limitar-nos a res en concret. La nostra experiència en animacions en mercats tradicionals romans, medievals, renaixentistes o barrocs... va ser l'origen de **De cómicos, vicios y otros oficios**, un espectacle dirigit a un públic més adult en què la paraula cobra molta importància i també amb un cert grau d'improvisació com feiem en aquells mercats; les aventures d'uns còmics de la llegua en ple Segle d'Or, als quals coneixem durant la seua actuació en el graner d'una població. I com no, també amb la música d'aquell temps, això sí, en este cas en directe.

Poc després vam començar a crear textos per a representacions de fets històrics concrets que es volen conmemorar o escenes d'època en espais representatius de la història d'un poble. Preparem la posada en escena amb els mateixos veïns i veïnes de la població com a intèrprets i hem pogut comprovar, com és natural, la il·lusió que això fa en els pobles. Representacions fetes pels veïns i per al goig dels seus veïns. Així va sorgir el projecte **Història del meu poble** que ja hem pogut desenvolupar en uns quants municipis i del que estem prou contents.

També el nostre gust pel joc i pels jocs, ens va anar fent recopilar molts fins que un dia vam decidir preparar un taller de jocs tradicionals titulat **Jocs d'ahir i avui**. Existeixen molts jocs encara coneguts, tot i que poc practicats actualment, que vénen de molt antic, de la civilització grega, romana i inclús de l'egípcia, i que van ser molt populars també a l'Edat mitjana i posteriorment en èpoques més modernes. Jocs ara pràcticament desapareguts com les tabes o el joc del cercol o el joc de la ferradura, i d'altres que en l'època de les pantalles i noves tecnologies, encara es resisteixen a desaparèixer com les baldufes, les xanques, el tres en ratlla, les bitlles... La nostra idea era que xiquetes, xiquets i també adults pogueren gaudir-los mentre coneixien un poc la seua història.

Anàvem darrere la idea de fer una obra per als més menuts que poguera dur-se en 3 maletes i ser mostrada en qualsevol espai, en col·legis, biblioteques, però també places públiques. Quan se'ns va presentar l'oportunitat des del Festival Contes a peu de Mar, un festival de narració oral patrocinat per l'Ajuntament de Castelló, va prendre forma preparar un contacontes per a presentar-lo. Vam decidir enfocar-nos en contes en els quals predominara l'aventura per als seus protagonistes. D'ací va sorgir **Contaventures, desventures i altres boges criatures**. Com María i jo no som específicament contacontes sinó intèrprets, preteníem incorporar les possibilitats teatrals de la representació, i vam estar buscant contes als quals poguérem donar diferents solucions escenogràfiques i dramàtiques.

Ara mateix estem en el procés de creació d'un nou espectacle també de pantomima. Ens abellia tornar als orígens de **Els Banyistes** i és un gènere que ens apassiona. És la història d'un parell de iaies de poble i el seu costum d'eixir a prendre la fresca en les caloroses nits d'estiu. Açò s'ha perdut ja en molts pobles, sobretot els turístics, però jo ho recorde molt de menut i això ens va motivar a dur-ho endavant. El títol provisional es **Bates, una història a la fresca**.

